ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, ԺԱ. Տարի, Թիւ 475, Ուրբաթ, 08 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 2019

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀՕՄ-Ի ՔՈՒԷՅԹԻ ՄԵԿՈՒՍԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԿԱԶՄԻ ԱՆԴԱՄՈՒՀԻՆԵՐԸ

Շաբաթ 2 Փետրուարի առաւօտուն, Թեմիս Առաջնորդ Գեր2. Տ. Մասիս Եպս. Զօպուեան Առաջնորդարանի իր գրասենեակին մէջ ընդունեց Հայ Օգնութեան Միութեան Քուէյթի Մեկուսի Մասնաճիւղի նոր վարչութիւնը՝ իր լրիւ կազմով: Վարչութեան ատենապետուհի՝ Տիկ. Անժելա Քահուէճեան Սրբազան հօր պարզեց յառաջիկայ

շրջանի վարչութեան աշխատանքային ծրագիրներն ու ձեռնարկները:

Սրբազանը նախ շնորհաւորեց Հայ Օգնութեան Միութեան Քուէյթի մեկուսի մասնաճիւղի նոր վարչութեան անդամուհիներու ընտրութիւնը, մեծապէս գնահատեց անոնց կողմէ կատարուած ազգային, մարդասիրական եւ ընկերային նուիրական աշխատանքը, անդրադարձ կատարեց Քուէյթի համայնքի զանազան մարզերէն ներս անոնց դրական ու օգտաշատ դերակատարութեան եւ կարեւորեց հայ կնոջ անուրանալի ներդրումը սերունդներ կերտելու սրբազան աշխատանքին մէջ:

Վերջապէս Սրբազանը հաստատեց, որ կիներու կամաւոր աշխատանքի, համբերութեան եւ պարտաճանաչութեան օրինակելի տիպար կը հանդիսանայ Հայ Օգնութեան Միութեան մեծ ընտանիքը, իր բոլոր մասնաճիւղերով ու կեդրոններով՝

բարեսիրական, մշակութային, մարդասիրական եւ առողջապահական ծառայութիւններ մատուցելով անխտիր մեր ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն:

Սրբազանը օրհնեց անոնց աշխատանքը եւ արդիւնաւէտ շրջան մը մաղթեց նոր վարչութեան անդամուհիներուն:

2019 ԹՈՒԱԿԱՆԸ՝ «ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱՐԻ» ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԻ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ ՔՈՒԷՅԹԻ ՍԲ. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ուրբաթ, 1 Փետրուար 2019-ին, Քուէյթի Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցւոյ մէջ, սուրբ եւ անմահ պատարագի ընթացքին ընթերցուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի Հայրապետական Պատգամը, զոր ընթերցեց թեմիս առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Եպս. Զօպուեանը:

Սա ո'չ միայն աւանդոյթի վերածուած առիթ է, այլ մարտահրաւէր մը, որով Նորին Սրբութիւնը ժողովուրդին ուշադրութիւն սեւեռել կու տայ ազգային, հոգեւոր, թէ ընկերային արժէքի մը: 2019 թուականը հայրապետական կոնդակով հռչակուեցաւ «Հայ Մամուլի Տարի»: Մեծապէս կարեւորելով մամուլին դերը ներկայ ընկերութեան կեանքէն ներս, Վեհափառ Հայրապետը կը նշէ, թէ անոնք ի զօրու են յեղափոխութիւններ կատարել եւ իշխանութիւններ քանդել: Ան կ'ըսէ. «Նշանները ցոյց կու տան, որ ներկայ ընթացքը կրնայ աւելի ուժեղ կեպով շարունակուի տեղեկատուական մարզը դարձնելով աւելի' տիրական ընկերութեան կեանքին մէջ»:

Նորին Սրբութիւնը կը յիշէ հայերէն առաջին թերթը՝ «Ազդարար»ը, լոյս տեսած 1794-ին Մատրասի մէջ, Յարութիւն Քհնյ. Շմաւոնեանի նախաձեռնութեամբ: Այնուհետեւ աշխարհասփիւռ հայութեան համար մամուլը եղած է իր գոյութիւնը հաստատող տարր: «Ուր որ ալ հաստատուած է հայը, հետամուտ եղած է թերթ հրատարակելու: Եթէ նոյնիսկ տպարան ունեցած չէ, դիմած է խմորատիպի, որոնք սակայն կեանքի պայմաններու բերումով ունեցած են կարճատեւ կեանք», կ'ըսէ Հայրապետը:

Հայ մամուլի առաքելութեան անդրադառնալով՝ Նորին Սրբութիւնը կ'ընդգծէ. «Հայ մամուլը, իր սովորական դերէն անդին, պէտք է դառնայ դպրոց՝ յատկապէս հոն, ուր չկայ հայակերտումի, ազգակերտումի ու հայրենակերտումի լծուած հայ դպրոց», իսկ ուրիշ առիթով մը՝ «Հայ մամուլին դերը աւելի՛ կը հզօրանայ ու իր հմայքը աւելի՛ կը ծաւալի, երբ քաջալեր կը հանդիսանայ բազմակարծիքութեան, խթան կը դառնայ հայ քաղաքական մտքի զարգացման, ու հաւասարակշռուած կ'ըլլայ իր մօտեցումներուն եւ արժեւորումներուն մէջ», ինչպէս նաեւ՝ «Հայ մամուլը իր էութեամբ ու կոչումով առաքելութիւն ըլլալով, կոչուած է վերանորոգ յանձնառութեամբ ջատագովը հանդիսանալ մեր ինքնութեան էական տարրերը կազմող հոգեւոր, բարոյական, ընկերային, մշակութային ու ազգային արժէքներուն ու աւանդութիւններուն, իտէալներուն ու խորհրդանիշներուն»:

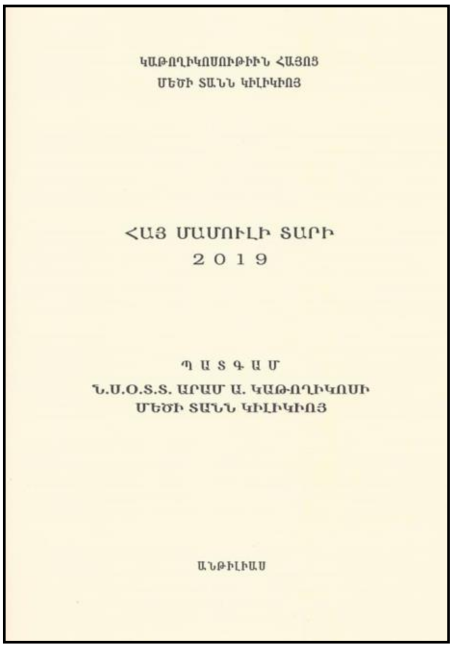

Վեհափառ Հայրապետը հայ մամուլին դերը վեր դասելով սոսկ տեղեկատուական աղբիւր մը ըլլալէ, կ'ըսէ. «Մամուլին ստանձնած նշեալ պարտաւորութիւնները, ինչպէս նաեւ մեր սպասումները, զայն կը մղեն հայ կեանքին մէջ ստանձնելու, որոշ իմաստով, առաջնորդի դեր: Արդարեւ, հայ մամուլը լոկ եղածը կամ տեսնուածը փոխանցողի կրաւորական դերին մէջ պէտք չէ ըլլայ. սոսկ մեր կեանքի հայելին պէտք չէ դառնայ, այլ՝ մեր կեանքի թերիները տեսնելու իմաստութիւնն ու արթնութիւնը եւ զանոնք սրբագրելու քաջութիւնն ու պարտաւորութիւնը պէտք է ունենայ»:

Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք եռամիասնութեան ծիրին մէջ Վեհափառ Հայրապետը կ'ըսէ. «Հայ մամուլին առաքելութեան անբաժան մասը կը կազմէ գաղութի, ազգային ու հայրենիքին ամբողջականութեան պահպանումը ու միութեան ամրապնդումը: Այսօր խիստ անհրաժեշտութիւնը կը զգացուի Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք եռամիասնութեան ձեւաչափով հայ մամուլի մը, որ դառնայ լուրջ, իրատես եւ համապարփակ քննարկումներու հարթակ՝ արծարծելով համահայկական օրակարգեր եւ ճշդելով անոնց լուսաբանման եւ վերլուծման հիմնական ուղղութիւնները»:

Հաշուի առնելով ներկայ դարու արգելքները, ինչպէս նաեւ տպագիր մամուլի նահանջը, Նորին Սրբութիւնը կոչ կ'ուղղէ «Տնտեսապէս նեցուկ կանգնիլ հայ մամուլին եւ այդ մէկը կը նշանակէ զարգացած, ատակ ու փորձառու խմբագիրներ ու լրագրողներ ունենալ, մեծ թիւով ընթերցողներ ունենալ եւ հայ մամուլի հայակերտ, ազգակերտ ու հայրենակերտ առաքելութիւնը աւելի ծաւալել»:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Մուրատ Փափազեան. «Աւիատր Է Պատկերացնել, Որ Հայեր Կը Սպաննուին Ֆրանսական Զինամթերքով»

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի ներկայութեամբ, 5 Փետրուարին Ֆրանսայի մէջ կայացաւ Հայկական կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդին տարեկան ընթրիքը, որուն մասնակցեցան նաեւ՝ Ֆրանսայի կրթութեան նախարարը, Փարիզի քաղաքապետը, ծերակոյտի անդամներ, բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ հանրածանօթ շուրջ 480 անձնաւորութիւններ ու հրաւիրեալներ:

Այս առիթով իր արտասանած խօսքին մէջ ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, Ֆրանսայի Հայկական կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդի համանախագահ Մուրատ Փափազեանը ջերմօրէն շնորհաւորած եւ սրտագին շնորհակալութիւն յայտնած է ներկաներուն՝ իրենց ընդառաջումին համար: «Այո՛, սրտագին, որովհետեւ հայ ժողովուրդին ու Ֆրանսայի միջեւ գոյութիւն ունեցող դարաւոր կապը հոգեկան է՝ ե՛ւ հաւատարմութիւն, ե՛ւ վստահութիւն, ե՛ւ յարգանք: Այս երեկոն կը բնորոշուի մեր փոխադարձ անկեղծութեամբ, զոր կ՛արտայայտենք ամենայն անկաշկանդուածութեամբ, որովհետեւ կը գտնուինք բարեկամական շրջանակի մէջ, ուր, հետեւաբար, հարցերը պէտք է ներկայացուին իրենց անկեղծութեան մէջ»:

Ան անդրադարձած է հիմնական երեք կէտերու:

Առաջինը կը վերաբերի 11 նոյեմբեր 2018-ին Էրտողանի Փարիզ այցելութեան. Մուրատ Փափազեան հարց տուած է. «Համաշխարհային Ա. պատերազմի 100-ամեակին առիթով ինչպէ՞ս կարելի է այդ նախագահը յարգանքով հիւրընկալել Փարիզի մէջ: Նախագահ, որ Թուրքիան լրագրողներու համար վերածած է աշխարհի մեծագոյն բանտին, ուր բանտարկուած են հազարաւոր ընդդիմադիրներ, ակադեմականներ ու տարբեր պաշտօնատարներ: Այս ընդունելութեան ի տես՝ ֆրանսահայութիւնը ապրեցաւ մեծ յուսախաբութիւն եւ հիասթափութիւն, մանաւանդ որ Հայոց ցեղասպանութիւնը գործուած է ինքնին Համաշխարհային Ա. պատերազմի ժամանակ: Ուստի, այո՛, այս անընդունելի այցելութիւնը խստիւ ու արդարօրէն մերժեցինք, դատապարտեցինք՝ յանուն այն արժէքներուն, որոնք դասաւանդած ու փոխանցած են մեզի Ֆրանսայի մէջ, ֆրանսական պետական դպրոցներուն մէջ՝ ըստ ֆրանսական լուսաւորութեան համամարդկային արժէքներու եւ չափանիշներու»:

Մուրատ Փափազեան շեշտած է, որ սրահին մէջ գտնուողները անխտիր կը բաժնեն՝ ազատութեան եւ ժողովրդավարութեան արժէքները, մարդկային իրաւունքներու յարգումը եւ ազգերու ու ժողովուրդներու ինքնորոշման իրաւունքը: «Եւ այս արժեչափերով եւ սկզբունքներով է, հետեւաբար, որ մենք կը պաշտպանենք ու կը զօրակցինք Արցախի հայութեան: Որովհետեւ 1988-ին ծաւալած ժողովրդավար արդար շարժման Ազրպէյճանը հակազդեց՝ պատերազմով, սպանդով, հազարաւոր զոհերով, բռնագաղթով: Սպանդ եւ պատերազմ էր 1988, 1989, 1990 թուականներուն, եւ դեռ պատերազմ է մինչեւ այսօր, փաստ՝

2016-ի քառօրեայ պատերազմը: Ու մինչեւ այսօր Պաքուն կը շարունակէ հազարաւոր անգամ խախտել զինադադարը: Արդ, պարո՛ն նախագահ, ի՞նչ կրնանք ընել մենք՝ բացի զօրավիգ կանգնելէ անընդհատ յարձակման ենթակայ մեր ժողովուրդին, որ կ՛ուզէ ազատ ու խաղաղ ապրիլ պապենական իր հողին վրայ: Ի՞նչ կրնանք ընել՝ բացի զօրակցելէ արցախահայութեան ինքնորոշման իրաւունքի պահանջին:

Խօսելով երկրորդ կէտին՝ Արցախի տագնապին մասին, Փափազեան յայտնած է. «Ի՞նչ պատճառով Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը պիտի շարունակէ մնալ աշխարհի միակ հակամարտութիւնը, որուն հիմնական կողմերէն մէկը բացակայ է բանակցութիւններու սեղանէն: Ինչո՞ւ: Այլ հակամարտութիւններու պարագային՝ Հարաւային Օսեթիա, Աբխազիա, Քոսովօ, Պաղեստին, խնդրոյ առարկայ բոլոր կողմերը ներկայ են բանակցութիւններու սեղանին շուրջ: Ուրեմն ինչո՞ւ վարել վանողական այս դիւանագիտութիւնը, մանաւանդ որ տասնամեակներէ ի վեր ատիկա ապացուցեց իր անարդիւնաւէտութիւնը:

«Պարո՛ն նախագահ, մէկ տարի առաջ ձեզ հրաւիրեցինք Լեռնային Ղարաբաղ, զոր մենք կը կոչենք պատմական բուն անունով՝ Արցախ: Շատ քաղաքավարօրէն զայն կանխարգիլեցիք՝ հիմնաւորելով, որ Ֆրանսան հակամարտութեան լուծման մէջ իբրեւ Մինսքի խմբակի համանախագահ՝ ունի կարեւոր պատասխանատուութիւն, հետեւաբար պէտք է խիստ ուշադիր ըլլայ չէզոքութեան հանգամանքին: Յանուն խաղաղութեան՝ չէզոքութիւնը չ՛ենթադրեր նաեւ զէնքի, հրթիռի ու ռազմական այլ տեսակի կազմածներու վաճառքի արգիլումը հակամարտող կողմերէն մէկուն: Պարո՛ն նախագահ, մեզի համար ահաւոր ու անընդունելի է պատկերացնել, որ հայեր սպաննուին ֆրանսական զինամթերքով: Եւ հոս հաւաքաբար յոյս ունինք, որ ձեզի համար եւս անընդունելի պիտի ըլլայ այդպիսի բան», նշած է Փափազեան:

Անդրադառնալով երրորդ կէտին՝ ՀՅԴ Բիւրոյի անդամը ըսած է. «Ներկայի նուրբ կացութեան մէջ մենք կարիքը ունինք մեր բոլոր բարեկամներուն: Ղարաբաղի տագնապը մեր առաջնահերթութիւնն է: Հետեւաբար կոչով կը դիմենք ազատութեան եւ ժողովրդավարութեան մեր բոլոր բարեկամներուն՝ այցելելու Արցախ, զօրակցելու ժողովուրդի մը, որ 2019 թուականին տակաւին կը դիմագրաւէ լուրջ վտանգներ: Այցելել այնտեղ՝ կը նշանակէ շունչ ներարկել տեղւոյն բնակչութեան, որ կարիքը ունի ատոր: Այցելել այնտեղ՝ կը նշանակէ խրախուսել այն կիներն ու երեխաները, այն մարդիկը, որոնք կը պահանջեն խաղաղ կեանք ունենալ իրենց գիւղերուն, ծննդավայրերուն մէջ, իրենց պապենական հարազատ հողի վրայ:

«Անոնք ունին այդ իրաւունքը: Ուրեմն, այո՛, վստահաբար դուք ալ պիտի յայտնուիք Ազրպէյճանի սեւ ցանկին վրայ, ուր արդէն կան բազմաթիւ խորհրդարանականներ, որոնք գիտակցաբար եւ քաջաբար այցելած են Արցախ, եւ որոնց անգամ մը եւս կ՛ուզենք յայտնել մեր խորին երախտագիտութիւնը՝ յանձինս Փաթրիք Տեւեճեանի, Ֆրանսուա Ռոշպլուանի, Ռընէ Ռուքէի, Պրիւնօ լը Ռուի, Վալերի Պուայէի, Լիւք Քարվունասի, Ֆրանսուա Փիփոնիի, Ժան-Մարք Ժերմենի, Ժան Լոնէի, Նաթալի Նիէլսոնի, Ֆրանսուազ Տիւմայի®

«Կոչ կ՛ուղղեմ նաեւ Ֆրանսայի քաղաքներուն, գաւառներուն եւ շրջաններուն, որ բազմապատկեն բարեկամութեան յուշագիրներու կնքումը Արցախի համապատասխան քաղաքներուն հետ, որպէսզի ոչ թէ նեղ կացութեան մատնեն ֆրանսական դիւանագիտութիւնը, այլ զօրացնեն», եզրափակած է Մուրատ Փափազեան:

www.aztagdaily.com

Թուրքիա Կը Դատապարտէ. «Ապրիլ 24-ը Պիտի Դառնայ Հայոց Ցեղասպանութեան Յիշատակման Ազգային Օր» Կ՛ըսէ Մաքրոն

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն 5 Փետրուարին Ֆրանսայի Հայկական կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդին կազմակերպած տարեկան ընթրիքին ընթացքին դարձեալ յայտարարած է, թէ ապրիլ 24-ը պիտի դառնայ Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակման ազգային օր:

Անոր համաձայն, Ֆրանսան 1915-էն ի վեր ցեղասպանութիւնը կը կոչէ մարդկութեան ու քաղաքակրթութեան դէմ յանցագործութիւն, «որ 2001 թուականին երկարատեւ պայքարէ ետք իբրեւ այդպիսին ճանչցուած է արդէն օրէնքով»:

«Ֆրանսահայերու պատմութիւնը Ֆրանսայի պատմութիւնն է: Եւ որովհետեւ Հայոց ցեղասպանութիւնը մեր յիշողութիւններուն մաս կը կազմէ, Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակը պէտք է յարգուի նաեւ մեր հանրապետութեան մէջ: Ձեզի հետ միասնաբար ես եւս ուժերուս ներածին չափով պիտի պայքարիմ ժխտումի որեւէ դրսեւորումի դէմ, որ կ՛անարգէ զոհերու յիշատակն ու ողջերու արժանապատուութիւնը», նշեց Մաքրոն:

«Այժմ միայն մէկ պետութեան ղեկավար՝ Թուրքիոյ նախագահը չի կիսեր Ֆրանսայի տեսակէտն ու մեր արժէքները տուեալ ծիրին մէջ», աւելցուցած է ան՝ ընդգծելով, որ Թուրքիոյ «նախագահ Էրտողան ամբողջ թուրք ժողովուրդը չէ»: Ան նաեւ խոստացած է շարունակել երկխօսութիւնը՝ պատմական փաստերը լսելի դարձնելու համար. «Ես յստակօրէն կ՛ըսեմ՝ Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահի ամբողջական պատասխանատուութիւնը Թուրքիոյ նախագահը երկխօսութեան հրաւիրելն է»:

Նշենք, որ ընթրիքին Ֆրանսայի նախագահի կողքին կը մասնակցէին Ֆրանսայի կրթութեան նախարարը, Փարիզի քաղաքապետը, Ծերակոյտի անդամներ, բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ հանրածանօթ անձնաւորութիւններ:

Թուրքիոյ նախագահի բանբեր Իպրահիմ Քալըն անդրադառնալով Մաքրոնի յայտարարութեան յայտնեց. «Բուռն կերպով կը դատապարտենք Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի՝ 24 ապրիլը ենթադրեալ Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակման օր յայտարարելը»:

«Մենք կը մերժենք Մաքրոնի կողմէ, իր երկրին դիմագրաւած քաղաքական խնդիրներէն ինքզինք փրկելու նպատակով պատմական դէպքերը իբրեւ քաղաքական նիւթ օգտագործելը», ըսաւ Քալըն՝ նշելով. «Ենթադրեալ Հայոց ցեղասպանութիւնը քաղաքական սուտ մըն է, որ կը հակասէ պատմական ճշմարտութեան, եւ Թուրքիան անոր որեւէ արժէք չի տար»:

Միւս կողմէ, թրքական լրատուամիջոցները իրենց կարգին անդրադարձան Ֆրանսայի նախագահի յայտարարութեան՝ հիմնականին մէջ զայն որակելով «զայթակղալից»:

«Պի.Պի.Սի.»-ի թրքական ծառայութիւնը յիշեցուց, որ ապրիլ 24-ը Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակի օր հռչակելը Մաքրոնի նախընտրական խոստումներէն մէկն էր, եւ շեշտեց. «1914-1921 թուականներուն տեղի ունեցած փոխադարձ բախումներու ժամանակ մահացած են նաեւ բազմաթիւ թուրքեր»:

Թրքական ընդդիմադիր եւ ազգայնական «Սէօզճիւ» օրաթերթը օգտագործած է թրքական մամուլին մէջ տարածում ունեցող «այսպէս կոչուած ցեղասպանութիւն» եւ «1915-ի դէպքեր» եզրերը: Օրաթերթը մեղադրած է Մաքրոնը «Թուիթըր»-ի միջոցով «ցնցիչ եւ սադրիչ» հրապարակումներ կատարելով Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփին նմանելու փորձի համար:

«ՍոնՏաքիքա» կայքը ուշադրութեան հրաւիրած է Մաքրոնի յայտարարութեան այն հատուածին վրայ, ուր Ֆրանսայի նախագահը շեշտած է, որ իր այս որոշումին մասին ան նախապէս տեղեկացուցած է նաեւ Էրտողանը:

Թրքական լրատուամիջոցները հիմնականին մէջ նաեւ մէջբերած են Մաքրոնի խօսքերը Անգարայի հետ երկխօսութեան շարունակման անհրաժեշտութեան, ինչպէս նաեւ ահաբեկչութեան դէմ պայքարին, սուրիական տագնապին եւ մարդու իրաւունքներու եւ ազատութիւններու հարցին մէջ Թուրքիոյ հետ ունեցած որոշ տարակարծութիւններու մասին:

Նիւթին անդրադարձած են նաեւ թրքական յառաջատար «Ենիչաղ», «Աքշամ», «Սթար» օրաթերթերը, ինչպէս նաեւ «Կազեթետուվար», «Հապերլեր», «Պուրսահեպեր», «Կերչեքկիւնտեմ» կայքերն ու այլ լրատուամիջոցներ:

Չաւուշօղլու Հայ Եկեղեցականներուն Խորհուրդ Կու Տայ Համբերել

Վատիկանի մէջ Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Խաժակ արք. Պարսամեան եւ Էջմիածինի Միջեկեղեցական յարաբերութիւններու բաժանմունքի տնօրէն Շահէ Անանեան 4 Փետրուարին Անգարայի մէջ հանդիպում ունեցած են Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլուի հետ:

Հանդիպումին մասնակցած է Պոլսոյ Հայոց պատրիարքական փոխանորդ Արամ արք. Աթէշեանը: Այս մասին կը հաղորդէ «Ակօս»-ը:

Հանդիպումին ընթացքին քննարկուած է Պոլսոյ հայոց պատրիարքի ընտրութեան հարցը: Պատրիարքարանի հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ կը նշուի, որ մէկ ժամ տեւած հանդիպումին ընթացքին տեղի ունեցած է անկեղծ խօսակցութիւն, որուն ընթացքին Չաւուշօղլու յայտնած է, թէ Թուրքիոյ պետութիւնը հետաքրքրուած է պատրիարքի ընտրութեան հարցով եւ կը հետեւի զարգացումներուն:

Ան նաեւ ըսած է, թէ լուծումի հասնելու համար պէտք է համբերատար ըլլալ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Աւարտելով Արաբական Թերակղզի Իր Պատմական Այցելութիւնը՝ Ֆրանչիսկոս Պապը Պատմական Պատարագ Մատուցեց Աբու Տաբիի Մարզադաշտին Մէջ

Հարիւր հազարաւորներ Աբու Տաբիի «Զայետ Սփորց Սիթի» մարզադաշտին մէջ ներկայ գտնուեցան Հռոմի Ֆրանչիսկոս պապի՝ Արաբական թերակղզիին մէջ մատուցած առաջին պատմական պատարագին:

Ֆրանչիսկոս պապը Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ հասած էր կիրակի օր՝ դառնալով Կաթողիկէ եկեղեցւոյ առաջին քահանայապետը, որ կ՚այցելէ իսլամութեան ծննդավայր Արաբական թերակղզի: Անոր այցելութեան նպատակը երկխօսութեան ամրապնդումն էր:

Պատարագի աւարտէն ետք Ֆրանչիսկոս պապը մեկնեցաւ Աբու Տաբիէն:

Մէկ օր առաջ սիւննիական բարձրագոյն ուսումնական կեդրոնի՝ Ազհարի մեծ իմամ շէյխ Ահմետ Թայէպ եւ Ֆրանչիսկոս պապը ստորագրեցին ծայրայեղականութեան դէմ պայքարի, կրօններու միջեւ խաղաղութեան եւ համերաշխութեան կոչ ուղղող փաստաթուղթ մը:

Փաստաթուղթը նաեւ կոչ կ՚ուղղէ կարելի եղածին չափ շուտ միջամտելու անմեղ կեանքերու կորուստը, պատերազմները, տագնապները, կենսոլորտային ապականումն ու աշխարհի վրայ ներկայիս արձանագրուող բարոյական ու մշակութային անկումը դադրեցնելու համար:

Փաստաթուղթը նաեւ ուժեղ կերպով կը դատապարտէ անոնք, որոնք Աստուծոյ անունը կ՚օգտագործեն բռնարարքները արդարացնելու համար:

Ազհարի շէյխը Ապու Տապիի մէջ միջկրօնական խորհրդաժողովի ընթացքին իր արտասանած խօսքին մէջ իր պատգամը շրջանի իսլամներուն ուղղելով ըսաւ. «Ձեզի ուղղուած պատգամս է. «ընդունեցէ՛ք ձեր քրիստոնեայ քոյրերն ու եղբայրները: Անոնք ձեր գործընկերներն են պետութեան մէջ: Անոնք մեզի մօտ են: Մեր միջեւ իւրայատուկ կապեր կան»:

Ապա իր խօսքը ուղղելով Միջին Արեւելքի քրիստոնեաներուն ըսաւ. «Կը փափաքէի, որ «փոքրամասնութիւն» եզրը չօգտագործէիք: Դուք փոքրամասնութիւն չէք: Դուք լիիրաւ քաղաքացիներ էք: Այդ եզրը մէկդի ձգենք»:

Ֆրանչիսկոս պապը իր կարգին կոչ ուղղեց Միջին Արեւելքի մէջ պատերազմները դադրեցնելու:

Նշենք, որ 2019 թուականը Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններուն մէջ յայտարարուած է «Հանդուրժողականութեան տարի»:

Ծերակոյտը Որդեգրեց Ամերիկեան Ուժերը Սուրիայէն Եւ Աֆղանիստանէն Հեռացնելու Որոշումը Քննադատող Բարեփոխում Մը

Միացեալ Նահանգներու Ծերակոյտը լայն մեծամասնութեամբ որդեգրեց որոշումի բարեփոխում մը, որ կը քննադատէ Սուրիայէն եւ Աֆղանիստանէն ամերիկեան ուժերը հեռացնելու Միացեալ

Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփի որոշումը:

Հանրապետական կուսակցութիւնը կը կազմէ Ծերակոյտի մեծամասնութիւնը, եւ որոշումին որդեգրումը այդ կուսակցութեան շարքերուն մէջ հանրապետական Թրամփի նկատմամբ մեծ ընդդիմութեան ցուցանիշ է:

Նախագահին կատարած յայտարարութիւններուն հակառակ որդեգրուած բարեփոխումը կը նշէ, թէ Ծերակոյտին մօտ կայ այն զգացումը, թէ Միացեալ Նահանգներ ներկայիս վտանգներ կը դիմագրաւեն Սուրիոյ եւ Աֆղանիստանի մէջ գործող ահաբեկչական խմբաւորումներէ, եւ թէ ամերիկեան ուժերու աճապարանօք հեռացում մը կրնայ արձանագրուած յառաջդիմութիւնն ու ազգային անվտանգութիւնը վտանգի ենթարկել:

Ապահովական Գօտիին Շուրջ Թուրք-Ամերիկեան Համաձայնութիւն Չէ Գոյացած

«Սուրիոյ Մէջ Միջամտելու Համար Ոեւէ Մէկէն Հրաման Առնելու Ստիպուած Չենք» Կը Յայտարարէ Էրտողան

Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան յայտնեց. «Սուրիական հարցին մէջ զարգացումները, որոնք կը վերաբերին մեր ապազային, մեզ կը մղեն օգտագործելու բոլոր ուղիներն ու միջոցները: Սակայն եթէ միջամտութիւնը դառնայ անխուսափելի, ապա ստիպուած չենք ոեւէ մէկէն հրաման առնելու կամ ոեւէ մէկուն հաշիւ տալու»:

Թուրքիոյ նախագահը նաեւ շեշտեց. «Միացեալ Նահանգներու հետ Սուրիոյ հիւսիսը ապահովական գօտիի ստեղծման հարցին շուրջ գոհացուցիչ ծրագիր գոյութիւն չունի»:

Թուրքիոյ նախագահի բանբեր Իպրահիմ Քալըն իր կարգին յայտարարեց, որ Ռուսիոյ հետ գոյացած է Մընպեժի վերաբերեալ ճամբու քարտէսին շուրջ համաձայնութիւն մը՝ աւելցնելով, որ Սուրիոյ հիւսիսը ստեղծուելիք ապահովական գօտին պէտք է ըլլայ Թուրքիոյ վերահսկողութեան տակ, որպէսզի կարելի ըլլայ Ժարապլուսի, Պապի եւ Աֆրինի բնորդը կիրարկել Մընպեժի եւ Եփրատի արեւելեան ափին վրայ:

Թուրքիոյ նախագահի բանբերը նաեւ ըսաւ, թէ հիւսիսային Սուրիոյ մէջ ապահովական գօտիի ստեղծման շուրջ Ուաշինկթընի հետ համաձայնութիւն չէ գոյացած:

«Սուրիական եւ թրքական գաղտնի սպասարկութիւններուն միջեւ հաղորդակցութիւնը չի նշանակեր Ասատի օրինականութիւնը ճանչնալ», ըսաւ ան:

www.aztarar.com

ԱԿՆԱՐԿ

Չոտնձգե՛լ Մեր Ազգային-Պետական Սրբութիւններին

Օրերս հեռուստատեսութեամբ դիտեցի ԱԺ փոխխօսնակ Ալեն Սիմոնեանի ելոյթ-առաջարկը Հայաստանի Հանրապետութեան պետական օրհներգը փոխելու եւ, փաստօրէն, Խորհրդային Հայաստանի օրհներգը վերականգնելու մասին: Լսեցի եւ խիստ մտահոգուեցի ու զայրացայ: Վերջին երկու-երեք տասնամեակում այս էլ քանի անգամ, երբ իշխանափոխութիւն է կատարւում, նման մի հարց է բարձրացւում: Ժողովրդական մի յայտնի խօսք կայ, թէ՝ ա՛յ տղայ, երկրի բոլոր երգերը երգել ես, մնում է միայն «Սարի սմբուլը»:

Տնտեսական յեղափոխութեան նպատակ դրած կուսակցութեան ներկայացուցիչն այժմ փորձում է ոտնձգել մեր պետական խորհրդանիշերից՝ «Մեր հայրենիք» օրհներգին: Իմ տպաւորութեամբ, այդ երիտասարդն իր պոլշեւիկ պապերից ժառանգած կարօտախտ ունի՝ վերադառնալու համայնավարական «երանելի» ժամանակներին, որ այդպէս էլ չկայացաւ եւ, որպէս պատմութեան անաքրոնիզմ, փլուզուեց ու վերացաւ:

Յիշեցնեմ, որ ՌԴ-ում Փութին-Զուկեանով զոյգը կարողացաւ ելցինեան շրջանում ռուսական օրհներգը հեշտութեամբ փոխարինել ԽՍՀՄ տէրութեան օրհներգով: Այդ նոյն հոգեբանութեամբ, ամէն ինչում կրկնելով ռուսներին, փորձ է արւում նոյնն անել Հայաստանում: Սա եւս ցոյց է տալիս, որ հայն անկախ Հայաստանում հոգեբանօրէն դեռեւս անկախ չէ:

Երբ խօսւում է մեզանում պետականօրէն ընդունուած ազգային-պետական օրհներգի կամ միւս խորհրդանիշերի մասին, այստեղ արդէն չեն կարեւորւում լաւ ու վատ բնագիրն ու երաժշտութիւնը: Դա արդէն դառնում է երկրորդական հարց: Այս դէպքում արդէն խօսում է պատմութիւնը, ազգի ազատութեան, պայքարի ու յարատեւելու ոգի մարմնաւորող թեման: Բոլորիս է յայտնի, որ «Մեր հայրենիք»-ը փոխառութեամբ գրել է ազատութեան մեր մեծագոյն երգիչը: Շատ հնարաւոր էր, որ նոյնիսկ մի հասարակ գեղջուկ գրեր հայրենաշունչ, ազգային ոգի արտայայտող մի բանաստեղծութիւն, եւ դա այնքան սիրուէր ժողովրդի կողմից, որ հետագայում դառնար պետական օրհներգ:

Պէտք է նկատի առնել, որ «Մեր հայրենիք»-ը մարմնաւորում է հայ ժողովրդի դարաւոր ազգային-ազատագրական պայքարն իր ազատութեան եւ անկախութեան համար: 19-րդ դարի երկրորդ կէսին այդ գաղափարի հետագայ վիպական ու բանաստեղծական մարմնաւորողները եղան Րաֆֆին, Պատկանեանը, Ծերենցը եւ միւսները: «Մեր հայրենիք»-ը որդեգրեցին դարավերջին ձեւաւորուած հայ ազգային երեք կուսակցութիւնները, առաջին հերթին՝ ՀՅԴ-ն: «Մեր հայրենիք»-ը շուրթերին՝ կռւում ու զոհւում էին հայ ֆետայիները: Ինքնապաշտպանական կռիւների ժամանակ այն ոգի եւ շունչ էր տալիս հայ մարտիկներին: «Մեր հայրենիք»-ը եղել է ժողովրդական ամենասիրուած երգը: Աշխարհամարտի տարիներին ռուսական բանակում ծառայող Անդրանիկի, Դրոյի եւ միւսների կամաւորական խմբերն այդ երգով էին զնում հայրենիքն ազատագրելու: Արդէն օրհներգ դարձած այդ երգով էին կռւում Սարդարապատում ու

Բաշ Ապարանում: Եւ, բնականաբար, հայոց եռագոյնի հետ «Մեր հայրենիք»-ը դարձաւ Ա. հանրապետութեան խորհրդանիշը: Առաջին անգամ 1918թ. օգոստոսի 1-ին՝ Հայաստանի խորհրդարանի բացմանը օրը, բազմահազարանոց մարդկանց ներկայութեամբ զօրահանդէս անցկացուեց, եւ զինուորական երգչախումբը հնչեցրեց «Մեր հայրենիք»-ը: Ականատես բժիշկ Հ. Մելիքեանն իր յուշերում նկարագրում է, որ այդ պահին յուզմունքից ոչ միայն իր, այլեւ հաւաքուած բազում մարդկանց աչքերից արտասուքի կաթիլներ էին հոսում: «Մեր հայրենիք»-ով ու եռագոյնով մեծ տօնահանդէս կատարուեց նաեւ 1919թ. մայիսի 28-ին՝ Հայաստանի անկախութեան առաջին տարեդարձի կապակցութեամբ, որտեղ էլ վարչապետ Ալեքսանդր Խատիսեանը կարդաց «Միացեալ եւ Անկախ Հայաստանի» հռչակագիրը:

Հանրապետութեան անկումից յետոյ խորհրդային-համայնավարական իշխանութիւնները 70 տարի ուժով ու սպառնալիքով մոռացութեան մատնեցին «Մեր հայրենիք»-ը: Սակայն այն եռագոյնի հետ շարունակեց պահպանուել ու երգուել գաղթաշխարհում՝ ազգային տօնակատարութիւնների ժամանակ, հայկական կրթօճախներում, հասարակական ու մարզական կազմակերպութիւններում:

Արդէն նորանկախ Հայաստանում կրկին որդեգրուեցին Ա. հանրապետութեան խորհրդանիշները, քանզի մերօրեայ անկախ Հայաստանը Ա. հանրապետութեան ուղղակի հոգեւոր ժառանգորդն ու իրաւայաջորդն է՝ իր ողջ արժեհամակարգով: Մեր կարծիքով, երկրորդ հանրապետութիւն կոչուած Խորհրդային Հայաստանն օտարի կողմից հայ ժողովրդին պարտադրուած արհեստական պատուաստ էր, քաղաքական ու տնտեսական համակարգ, թերեւս՝ պատմական մի անաքրոնիզմ: Քաղաքական առումով, ՀՍԽՀ կոչուածն ընդամէնը ԽՍՀՄ կայսրութեան մի նահանգ էր՝ ոչ ինքնիշխան, ինքնուրոյն, ոչինչ չորոշող, որտեղ, սակայն, հայաստանաբնակներն իրենց ինքնութեանը յատուկ աշխատում ու արարում էին: Երբ ոմանք ասում են՝ Բ. հանրապետութիւն, դա պէտք է հասկանալ յարաբերական իմաստով: Այն ժամանակ Հայաստանն անկախ ու ազատ էր այնքանով, որքանով մեր օրերում ազատ ու անկախ են Թաթարստանն ու Պաշկորտոստանը ՌԴ-ում:

Այնպէս որ, մեծագոյն սխալ է հրաժարուել Հայաստանի ներկայիս օրհներգից եւ դարձ կատարել թէկուզեւ երգահան Արամ Խաչատրեանի երաժշտութեամբ Խորհրդային Հայաստանը փառաբանող օրհներգին: Շեշտում եմ՝ դա քաղաքական, հոգեւոր, նոյնիսկ տնտեսական առումներով դարձ է դէպի խորհրդային ժամանակները, որի համար տակաւին երազում ու պայքարում են քաղաքականապէս տգէտ մարդկանց որոշ հատուածներ:

Յիշեցնեմ՝ «Մեր հայրենիք»-ը չի կարելի վերագրել ՀՅԴ-ին: Դա մեր ժողովրդի դարերի ու յատկապէս մէկուկէս դարի ազատութեան, անկախութեան, անկոտրում կամքի ու ոգու, պետականութեան վերականգնման խօսք ու երգի գեղարուեստական արտացոլումն է: Իսկ քանի որ այդ պայքարի գաղափարական ու կազմակերպական ղեկավար գլխաւոր ուժը եղել է ՀՅԴ-ն, ուստի այն, կամայ թէ ակամայ, կապւում է Դաշնակցութեան հետ, քանզի հայոց աւելի քան մէկ դարի պատմութիւնն անհնարին է պատկերացնել առանց Դաշնակցութեան: Յիշեցնեմ, որ օրհներգի դէմ պայքարողները չեն լինի, սակայն «Մեր հայրենիք»-ն ու ՀՅԴ-ն ժողովրդի հետ կը լինեն ու կը յաղթեեն:

ԱՐԱՐԱՏ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Պատմ., գիտ., դոկտոր, փրոֆեսէօր

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԻՆ ԱՆԿԻՒՆԸ

ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԸ ՓՈՔՐԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Ամուսնալուծութեան նկատմամբ երեխաներու մեծ մասին հակազդեցութիւնը բաւականին բուռն կ՛ըլլայ: Ջղայնութիւն առաջացնող իրավիճակներու շարքին ամուսնալուծութիւնը կը գրաւէ չորրորդ տեղը՝ ծնողքի, քրոջ, եղբօր եւ մօտիկ բարեկամներու մահէն ետք: Ծնողքի ամուսնալուծութեան վերաբերեալ երեխաները ամենատարբեր ձեւերով կ՛արձագանգեն:

Ամուսնալուծութեան պարագային շատ մը փոքրիկներու մօտ կը շեշտուին վախի, տագնապի զգացումները, ինչպէս նաեւ անվստահութիւնը: Անոնք զայրոյթով կը լեցուին եւ կը սկսին թշնամանք տածել ծնողքին նկատմամբ՝ յայտկապէս անոր, ով կը մեղադրուի ամուսնալուծութիւնը հրահրելու հարցով: Փոքրիկը կրնայ մեղադրել հօրը ու մօրը՝ ընտանիքը լքելու համար, յայտարարել, որ կ՛ատէ անոր, եւ երբեք չի կրնար ներել զինք:

Շատ մը պարագաներու փոքրիկները կը սկսին մեղադրել իրենք զիրենք՝ կարծելով, որ ծնողքի ամուսնալուծութեան մէջ իրե՛նք են մեղաւորը: Ամուսնալուծութեան դէպքէն ետք յաճախ ի յայտ կու գայ խանդը, եթէ հայրը կամ մայրը սկսին հանդիպիլ ուրիշի հետ կամ անոնցմէ մէկով սկսի օտար մը հետաքրքրուիլ: Ուսումնասիրութիւններ ցոյց կու տան, որ ամուսնալուծութենէն յետոյ, առաջին տարուան ընթացքին, ինչպէս տղաքը, այնպէս ալ աղջիկները, թէ՛ հասակակիցներու, եւ թէ մեծահասակներու նկատմամբ կը դրսեւորուին առաւել ժխտական, տագնապային եւ անհնազանդ վարքագիծով, քան չամուսնալուծուած ընտանիքներու փոքրիկները: Ամուսնալուծութեան երկրորդ տարուան ընթացքին խնդիրները կը սկսին չքանալ, սակայն միայն այն ընտանիքներուն մէջ, ուր փոքրիկները յաջողութեամբ յարմարած են նոր պայմաններուն:

Փոքրիկին բարեյաջող յարմարիլը կախեալ է շարք մը գործօններէ: Գլխաւորը ամուսնալուծութենէն առաջ ընտանիքին մէջ տիրող մթնոլորտն է: Եթէ ամուսնալուծութիւնը վերջ կը դնէ վէճերուն եւ կռիւներուն, ան կրնայ նոյնիսկ դրական ազդեցութիւն ձգել: Որոշ փոքրիկներ կը նշեն, որ աւելի թեթեւ ընդունած են ամուսնալուծութեան գաղափարը, քան անոր նախորդող շրջանը, որովհետեւ վախցած են բռնութիւններէն, ամչցած են ծնողքին վէճերէն եւ այլն: Այս պարագային ամուսնալուծութիւնը փոքրիկին թեթեւութիւն կը ներշնչէ: Դեռահասին վրայ աւելի վատ ազդեցութիւն կը ձգէ այն ամուսնալուծութիւնը, որ կ՛ընթանայ վէճերու եւ վիրաւորանքներու ճամբով, ներառեալ փոխադարձ մե-

ղադրանքներ՝ չիրականացած ամուսնական, ծնողական պարտաւորութիւններու պատճառով, ծնողներէն մէկուն դաւաճանութեան, վատ սովորութիւններուն պատճառով եւ այլն: Վիճակը կը ծանրանայ յատկապէս, երբ ծնողքի պայքարին մէջ կը ներգրաւուի փոքրիկը ու կը ստիպուի պաշտպանել կողմերէն մէկը, կամ կը շահագործուի որպէս լրտես:

Համեմատաբար խաղաղ ամուսնալուծութիւնը որոշակիօրէն կը մեղմացնէ դեռահասին տառապանքը, նամանաւանդ եթէ ծնողները բացատրեն փոքրիկներուն որ կը բաժնուին իրարմէ, եւ ոչ թէ փոքրիկներէն, եւ մշտապէս կը սիրեն անոնց:

Պէտք է զգուշութեամբ խօսիլ փոքրիկին հետ: Այս երկխօսութեան պէտք է մասնակցի երկու ծնողն ալ, որպէսզի փոքրիկին վրայ տպաւորութիւն չստեղծուի, թէ անոնք իրմէ ալ կը բաժնուին: Կարելի չէ անտեսել փոքրիկը:

Ակնյայտ է, որ ընտանիքին մէջ տղամարդու եւ կնոջ փոխյարաբերութիւնները նախատիպ են փոքրիկին՝ հակառակ սեռի հետ հետագայ յարաբերութիւններու համար: Ծնողներուն համար կրրկնակի բարդ է, հաշուի առնելով իրենց իսկ բարդ զգացական վիճակը: Փոքրիկին զգացական աշխարհը կը քանդուի, եթէ նոյնիսկ ան չի կրնար այդ մասին յստակ արտայայտել, ինչպէս մեծերը: Եւ եթէ փոքրիկը դժուար կ՛ընդունի իր ծնողներու յարաբերութեան խզումը, ապա կարեւոր է, որ ծնողները իր զգացումներով հետաքրքրուին ու յարգեն զինք:

Կարեւոր գործոններ են նաեւ ամուսնալուծութենէն յետոյ նախկին ամուսիններու միջեւ փոխյարաբերութիւնները, եւ ամենակարեւորը՝ փոքրիկին հնարաւորութիւն տալը՝ հաւասարապէս հաղորդակցելու երկու ծնողներուն հետ: Փոքրիկին համար իրավիճակը կը բարդանայ յատկապէս, երբ իր հետ մնացող ծնողը կ՛արգիլէ զինք դրական զգացումներ տածել հեռացողին նկատմամբ, սիրել անոր, խօսիլ եւ նոյնիսկ մտածել անոր մասին:

Պէտք չէ մոռնալ, որ փոքրիկները մեծերէն աւելի պակաս ցաւ չէ որ կը զգան յաղթահարելու ամուսնալուծութենէն յառաջացած բարդութիւնները:

Պէթի Քիլէրճեան

www.kantsasar.com

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Հանդիպում-Զրոյց Նիկոսիոյ Նարեկ Ազգային Վարժարանի Աշակերտներուն Հետ

Երեքշաբթի, 5 Փետրուար 2019-ի առաւօտեան դոկտ. Հրայր Ճէպէճեան՝ ընդհանուր քարտուղար Աստուածաշունչի ընկերութեան եւ հեղինակ «Սփիւռքահայ կեանքեր ինչպէս որ տեսայ» գիրքին, հանդիպում-զրոյց մը ունեցաւ Նիկոսիոյ Նարեկ ազգային վարժարանի

միջնակարգի աշակերտներուն հետ, դպրոցի գրադարանի սրահին մէջ:

Հանդիպում-զրոյցին նպատակն էր խօսիլ աշակերտներուն հայ մշակոյթի եւ ինքնութեան պահպանումի կարեւորութեան մասին, եւ թէ ինչպէ՛ս սփիւռքեան իրականութեան մէջ անհրաժեշտ է հայ նոր սերունդը հայերէն լեզուն եւ ինքնութիւնը ամուր պահէն:

Դոկտ. Ճէպէճեանը խօսեցաւ իր փորձառութիւններու մասին ու նաեւ կարեւոր նկտաեց ազգային մշակութային արժէքներու նկատմամբ հպարտ ըլլալու հանգամանքը: «Երբ լաւ հայեր էք, վստահ եղէք, որ լաւ քաղաքացիներ կրնաք ըլլալ այս երկրին ու նաեւ շատ աւելի լաւ կրնաք հասկնալ եւ յարաբերիլ ոչ հայերու հետ: Ձեր լեզուն լաւ սորվեցէք ու նաեւ՝ ձեր ինքնութիւնը եւ մշակոյթը», ըսաւ ան:

Հանդիպումը կազմակերպած էր միջնակարգ դասարաններու հայոց լեզուի եւ գրականութեան դասատու Վիոլեթ Թաշճեանը: Ան այս տեսակի արտադասարանային ձեռնարկներ կը փորձէ կազմակերպել, որպէսզի աշակերտները աւելի ծանօթանան եւ հմտանան հայկական արժէքներու գիտակցութեան: Հանդիպումին ներկայ էր Վերա Թահմազեանը՝ Նարեկ վարժարանի տնօրէնուհին եւ Վարդան Թաշճեանը՝ դպրոցի հոգաբարձութեան ատենապետը:

Հրանդ Տինքի Յիշատակի Ոգեկոչում

Նախաձեռնութեամբ Մոնպրիզոնի քաղաքապետի կցորդ, «Ֆիկարօ» թերթի աշխատակից, լրագրող Ժանին Փալուլեանի, գործակցութեամբ Ֆրանսահայ կազմակերպութիւնները

համակարգող խորհուրդին, 11-րդ տարին ըլլալով, 19 Յունուարին Լիոնի մէջ տեղի ունեցաւ Հրանդ Տինքին յիշատակի ոգեկոչում, որուն ընթացքին Տինքին անունը կրող փողոցի ցուցատախտակին առջեւ տեղի ունեցաւ ծաղկեպսակներու զետեղում:

Ժանին Փալուլեանը խօսք առնելով, կարդաց Թուրքիոյ մէջ յուլիս 2016-ին տեղի ունեցած զինուորական հարուածի փորձէն ի վեր լրագրողներու իրաւունքներու ոտնակոխումներու երկար ցանկը՝ նշելով, որ Տինքի կեանքէն ներշնչուած՝ Վալերի Մանթոյի «Ակօս» երկը արժանացաւ «Ռընոտօ» մրցանակին:

Յայտնենք, որ Տինքի սպանութենէն հազիւ քանի մը ամիս ետք Ժանին Փալուլեանը Լիոնի քաղաքապետութեան առաջարկ ներկայացուցած էր, որ Հրանդ Տինքին անունը տրուի քաղաքի նորակերտ թաղամասի այն փողոցին, ուր կը գտնուին բազմաթիւ լրատու թերթեր եւ, գործակալութիւններ, որպէսզի նախաձեռնութիւնը ըլլար աւելի խորհրդանշական եւ, առ այդ, 19 Յունուար 2008-ին, քաղաքապետ Ժերար Քոլոն եւ Տինքին ընտանիքը ներկայացնող պատուելի Ռընէ Լեւոնեանը քողազերծած էին Հրանդ Տինք փողոցի ցուցատախտակը՝ ներկայութեամբ Լիոնի մէջ Թուրքիոյ աւագ հիւպատոսին:

Սրբազան Հօր Այցելութիւնը Կալկաթայի Մարդասիրական Ճեմարան

Ընդառաջելով Կալկաթայի Սուրբ Նազարէթ եկեղեցւոյ Ծխական խորհուրդի հրաւէրին՝ Հայկազուն եպս. Նաճարեան՝ հայրապետական պատուիրակ Հնդկաստանի եւ Ծայրագոյն Արեւելքի, 15-21 դեկտեմբեր 2018-ին այցելեց Կալկաթայի Մարդասիրական ճեմարան:

16 դեկտեմբերին սրբազան հայրը պատարագեց պատմական Սուրբ Նազարէթ եկեղեցւոյ մէջ՝ ընկերակցութեամբ սարկաւագաց եւ երգեցիկ դպիրներու, բոլորն ալ՝ աշակերտներ Մարդասիրական ճեմարանի: Ան յայտնեց, որ հոգեկան մեծ գոհունակութիւն կը պատճառէ իրեն աղօթք բարձրացնելը հնդկահայ համայնքին եւ Մարդասիրականի աշակերտութեան հետ միասին: Իր քարոզին մէջ սրբազան հայրը ծանրացաւ հաւատքի եւ աշխատասիրութեան վրայ, որոնք միասնաբար կ՛օժանդակեն՝ յաղթահարելու բոլոր դժուարութիւնները եւ իրականացնելու մեր երազները: Խօսքը ուղղելով դպրոցական աշակերտներուն՝ ան ըսաւ, որ յանդգնութիւն է իրենց կողմէ ըլլալ այսքան հեռու իրենց բնակած երկիրներէն, հեռու ծնողներէ, սակայն այստեղ ըլլալը ոսկի առիթ մըն է իրենց կեանքին մէջ ստանալու համար բարձր կրթութիւն՝ յօգուտ փայլուն ապագայի եւ ի հպարտութիւն հայ համայնքին:

Ան բաղդատեց զանոնք Սուրբ Յակոբ Մծբնացի հայրապետին հետ, որ գիտնալով դժուարութիւնը Արարատ լեռ բարձրանալուն՝ հաւատքով եւ վճռակամութեամբ շարունակեց իր ճամբան: «Հաւատքը սերունդէ սերունդ մեզ կենդանի պահողն է», ըսաւ սրբազան հայրը:

Յաջորդ օրը սրբազան հայրը պատուոյ հիւրն էր Մարդասիրական ճեմարանի մարմնամարզի հաւաքին, որ տեղի ունեցաւ Հայկական մարմնամարզի ակումբին մէջ՝ ընկերակցութեամբ Կալկաթայի հոգեւոր հովիւ եւ Մարդասիրական ճեմարանի տնօրէն Մովսէս վրդ. Սարգիսեանի: Յայտագիրը կը ներառէր տողանցք եւ մարզական խաղեր: Սրբազան հայրը կատարեց յաղթական խումբերու եւ մարզիկներուն մրցանակաբաշխութիւնը: Երեքշաբթի յատուկ յայտագիր մը պատրաստուած էր ճեմարանի հանդիսասրահին մէջ՝ բարի գալուստ մաղթելու սրբազան հօր: Յայտագիրի սկսելէն առաջ դպրոցին նուագախումբը նուագեց զանազան հայկական եղանակներ՝ մեծ տպաւորութիւն ձգելով սրբազան հօր վրայ:

Յայտագիրը սկսաւ Տէրունական աղօթքով, որմէ ետք երգուեցաւ դպրոցին քայլերգը: Հայր Մովսէսի բարի գալուստի խօսքէն ետք ուսուցիչներու երգչախումբը երգեց հայկական ժողովրդական երգ մը, որուն յաջորդեց դպրոցական երգչախումբին ելոյթը: Յայտագիրը իր լրումին հասաւ սրբազան հօր եզրափակիչ խօսքով: Ան օրհնեց այս հաստատութիւնը, իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Մարդասիրական ճեմարանի անդամներուն եւ իր ուրախութիւնը յայտնեց, որ հնդկահայ մշակոյթը հարազատ դարձած էր իւրաքանչիւր ճեմարանականի համար: Շնորհակալութեան որպէս արտայայտութիւն՝ սրբազան հայրը փոքր նուէրներ բաժնեց բոլոր ներկաներուն:

ԱՅԼԱԶԱՆ

2019 Գարուն-Ամառ Նորաձեւութեան Գլխաւոր Գիծերը

Արդէն իսկ աւարտած են 2019 ամառ-ձմեռ նորաձեւութեան փառատօները, եւ աշխարհի նշանաւոր ձեւագէտներն ու ոճաբանները արձակած են իրենց վճիռները:

Ստորեւ կը ներկայացնենք վերոյիշեալ փառատօներէն բխած 15 եզրակացութիւններ, ինչ կը վերաբերի յառաջիկայ ամառ-ձմեռ նորաձեւութեան ոճին, գոյներուն, օգտագործուած կտորներուն եւ այլն…

1.- Վարդագոյնը յառաջիկայ եղանակներու տիրական գոյնն է: «Ռոշա», «Պալանսիակա» եւ «Պրանտոն Մաքսուել» նախապատուութիւնը տուած են այս գոյնին:

2.- Չափէն աւելի մեծ պլէյզըրները (բաճկոնները) կ՛ընկերանան տաբատներուն, բայց նաեւ՝ կարճ հագուստներուն: Վիքթորիա Պեքհամ, Քալվըն Քլէյն եւ «Սթելլա Մքուին» այս ոճին առաջատարներն են:

3.- Շատ խորունկ «վէ» տեքոլթէները «Պալմեն»-ի եւ «Ռոպերթօ Քաւալի»-ի հաւաքածոներուն մէջ ակներեւ են:

4.- Օձի կաշին յիշեցնող հագուստը, բաճկոնն ու տաբատը ներկայ են «Կուչչի»-ի եւ «Սեն Լորան»-ի հաւաքածոներուն մէջ:

5.- Թափանցիկ փէշերն ու հագուստները միշտ ներկայ են, յատկապէս՝ «Քլոէ»-ի եւ «Փոլ էնտ Ճօ»-ի հաւաքածոներուն մէջ:

6.- Նարնջագոյնի եւ հողի գոյնի երանգները կարելի է գտնել բոլոր ոճաբաններու հաւաքածոներուն մէջ:

7.- Ծոպերը ոչ միայն չեն անհետացած, այլ ընդհակառակը, անոնք հաստատօրէն կը մնան

«Լոնշան»-ի, «Քլոէ»-ի եւ «Օսքար տը լա ռենթա»-ի հաւաքածոներուն մէջ:

8.- Ծաղկաւորը նոյնպէս ակներեւ է բոլոր ձեւագէտներուն հաւաքածոներուն մէջ:

9.- Ճինզ կտորը իր բոլոր երանգներով ներկայ է շորթի, տաբատի, բաճկոնի եւ հագուստի ձեւով:

10.- «Պիւսթիէ» հագուստները վերապահուած են առաւելաբար գիշերային, պաշտօնական առիթներուն, բայց նաեւ՝ ծովափնեայ հաւաքոյթներուն:

11.- Փայլուն կտորները, յատկապէս ոսկեգոյնն ու արծաթագոյնը կրկին կը յայտնուին «Պալմեն»-ի, «Ռոշա»-ի եւ «Սելին»-ին մօտ:

12.- Ընձառիւծի «մորթ»-ը վերադարձած է «Պալանսիակա»-ի, «Պըրպըրի»-ի, «Ռոշա»-ի եւ «Լոնշան»-ի հաւաքածոներուն մէջ:

13.- Սաթէն կտորը իր գեղեցիկ փայլքով ներկայ է բոլոր ոճաբաններուն հաւաքածոներուն մէջ:

14.- Անհամաչափ կտրուածքներով ասիմեթրիք ոճը նոյնպէս ներկայ է յառաջիկայ եղանակներուն:

15.- Գծաւորը վերադարձած է մասնաւորապէս «Վիքթորիա Պեքհամ»-ի, «Հերմես»-ի եւ «Իվ Սեն Լորան»-ի ստեղծագործութիւններուն մէջ:

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ
ՔԵՐՄԷՍ
2019
Գրաւուած Օրեր
1960
22, 23, 24, 25
Փետրուար
Ազգ. Վարժարանի
Շրջափակէն Ներս
Մասնակցութեամբ՝ Սիրուած Երգիչ
ՃՈՐՃԻԿ ՉԻՐԻՇԵԱՆ-ի
Ընկերակցութեամբ՝ Օրկանիստ
Յովիկ Ապուրեանի
* ԽԱՂԵՐ * ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ * Snack Bar * ԽՈՐՈՎԱԾ * ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ